

i Fjor at forbedre de lavestlønnedes Dag-løn ved Holmen med 20 Øre. Desværre blev Forslaget ikke gennemført. Han har fremsat det igen i Aar. Jeg takker ham, fordi han har fremsat det, og vil udtale her, at det vidner om, at han havde Kærlighed overfor de mange lavtlønnede Arbejdere, der sorterede under hans Ministerium. Jeg vil haabe, at den ny Marine-minister vil optage den Arv, den forrige efterlod sig om dette Punkt.

At den afgaaede Trafik- og Finans-minister er gaaet ud af Ministeriet, beklages sikkert fra mange Sider. Han stod som den saa godt som eneste virkelige Repræsentant for Byerne og har ved mange Lejligheder vist, at han havde Interesse for at fremme Byernes Vel. Vi kunne derfor kun beklage, at denne Mand skulde trænges ud af Ministeriet. Han var anerkendt for sin Dygtighed som Finansmand og har udført et stort Arbejde ved Ordningen af Banegaardsforholdene i København. Det er noget, som jeg tror, Københavns By og Borgere skyldte ham Tak for.

Hvad den forrige Krigsminister angaar, skal jeg ikke nærmere karakterisere hans Virksomhed, jeg har haft Lejlighed til det saa tit. Det er forstaaeligt, at han er kommen ud af Ministeriet, og lad os haabe, det maa lykkes os at læge de Saar, han har slaaet. Lad os haabe, at det ved en fornuftig Finanspolitik maa lykkes os at indvinde de mange Millioner, han i sin Virksomhed har bortødslet.

Som Helhed tror jeg at turde sige, at Venstres første Ministerium var en Skuffelse for de fleste i vort Folk. Det har vist en vakkende og vigende Holdning over for Landstinget, det har bøjet af fra sit gamle Program og fra de Løfter, der saa mange Gange ere givne Vælgerne ude paa Valgtribunerne. Derimod have vi set, hvorledes de have gennemført Højres gamle Tanker. En hel Række Love af den Art er gennemført, vi kunne begynde med Prinsesserne og ende med Prygleloven. Det er Højres Love, ofte Ord til andet, i alt Fald er det Højres Tanke og Højres Gerning, som er bleven stadfæstet og op-højet til Lov ved Hjælp af det afgaaede Ministeriums Virksomhed. Det er derfor ganske naturligt, at, efter at denne Regering var ført i 3½ Aar, maatte den vække Tvivl, Skuffelse og Uro. Jeg mindes, at den højtærede Justitsminister i Fjor udtalte, at der hverken fandtes Sprække eller Revne i det daværende Ministerium. Jeg udtalte straks min Tvivl desangaaende, og Tiden har jo vist, at jeg havde fuld-

kommen Ret. Der var mange Revner og mange Sprækker, ja, der var gabende Svælg. Der var saa dybe Modsætninger, at Venstres første Ministerium ikke længer kunde arbejde sammen. Og disse dybe Modsætningsforhold eksisterede ikke blot indenfor Regeringen, men ogsaa indenfor Venstre-reformpartiet. Det er jo en offentlig Hemmelighed, at i denne Tid overvejer man, hvorledes man bedst og nemmest skal kunne sætte hinanden paa Døren, ud af Venstre-reformpartiet. Jeg siger, det er saa naturligt, at et saadant Modsætningsforhold maatte komme med den Politik, som Venstre-regeringen har været Leder for i de 3½ Aar. Og Modsætningen, Uroen, Tvivlen, Skuffelsen, Mistilliden har ogsaa bredt sig udenfor denne Sal, ude i Vælgerbefolkningen. Den har klarlig givet sig til Kende paa de Møder, der bleve holdte sidste Sommer, og det er sikkert meget tvivlsomt, om det nuværende Ministerium, hvis vi nu i Øjeblikket fik Valg, kunde faa Flertallet blandt Vælgerne.

Efter disse Betragtninger over det gamle Ministerium vender jeg mig til det ny. Der er en glædelig Ting ved det, nemlig den Maade, hvorpaa det er fremstaaet, ifølge de parlamentariske Former. Det er Parlamentarismen godkendt for anden Gang i vort politiske Liv. Det er Folketingets Ministerium, det er Vælgernes Ministerium, saaledes som de tilkendegave deres Villie ved sidste Folketingsvalg. Det har her vist sig, at den almindelige Valgret dog er den stærkeste. Alt og alle indenfor Forfatningen maa bøje sig for den, udenom den er ingen Vej. Det er derfor naturligt, at det er disse Mænd, der ere blevne Ledere for Regeringen, fordi de staa paa Folketingets, paa den almindelige Valgrets Grund. De Mindretalsministerier, de Landstingsministerier, vi have haft i saa mange Aar, ere sikkert for al Fremtid udelukkede. (Afbrydelse af *M. Madsen*.) Det nytter ikke, at det ærede Medlem knurrer, for saaledes vil det gaa; den almindelige Valgret er langt, langt stærkere end det ærede Medlem fra Odense (*M. Madsen*). Det er den, der er kommen til at regere, det er vist ved de to sidste Ministerier. Det er mig en Glæde at kunne udtale det, og jeg kan der ganske slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Løvel (*Anders Nielsen*) udtalte i samme Retning.

Men naar man nu vil sammenligne det ny Ministerium med det afgaaede, forekommer det mig, at man straks opdager visse Forskelligheder. Den højt-